

Polskie badania epidemiologiczne wzroku osób dorosłych w XXI wieku

Michał Nowak^{1,2}, **Bożena Romanowska-Dixon**^{3,4}

1. *Klinika Okulistyczna Provisus, Częstochowa, Polska*

2. *Instytut Optyki i Optometrii, Społeczna Akademia Nauk, Łódź, Polska*

3. *Klinika Okulistyki i Onkologii Okulistycznej UJ Collegium Medicum, Kraków, Polska*

4. *Katedra Okulistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum*

Cel: Trendy epidemiologiczne opierają się na danych pochodzących z różnych krajów, a czasami wyniki lokalnych badań nie są łatwo dostępne. Dlatego postanowiliśmy zebrać i przeanalizować wyniki głównych okulistycznych badań epidemiologicznych z Polski dotyczących osób dorosłych w XXI wieku.

Materiał: Wybrano opublikowane i niepublikowane badania epidemiologiczne narządu wzroku przeprowadzone w Polsce w XXI wieku, które objęły co najmniej 500 losowo wybranych osób. Baza PubMed oraz inne bazy danych w Polsce były badane w latach 2001-2021. W oparciu o te kryteria odnaleziono trzy badania: badanie RAC-OST-POL, badanie POLSENIOR oraz projekt CHOROBY OCZU WŚRÓD STARSZYCH DOROSŁYCH W MIEŚCIE ŁODZI.

Wyniki: Wszystkie rezultaty wyżej wymienionych badań zostały przeanalizowane i porównane. Przedstawiona zostanie częstość występowania głównych chorób oczu w badanych populacjach oraz ich związki z czynnikami demograficznymi, społecznymi i klinicznymi.

Wnioski: Najważniejszą zaletą badań epidemiologicznych jest możliwy wpływ ich wyników na zdrowie publiczne.

Polish ophthalmic epidemiological studies in adults in XXI century

Michał Nowak^{1,2}, Bożena Romanowska-Dixon^{3,4}

1. *Klinika Okulistyczna Provisus, Częstochowa, Polska*

2. *Instytut Optyki i Optometrii, Społeczna Akademia Nauk, Łódź, Polska*

3. *Klinika Okulistyki i Onkologii Okulistycznej UJ Collegium Medicum, Kraków, Polska*

4. *Katedra Okulistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum*

Aims: Epidemiology trends are based on data coming from different countries, and sometimes local studies are not easily available. Thus, we decided to collect and analyze the results of the major ophthalmic epidemiological studies from Poland related to adults in XXI century.

Materials: We selected published and unpublished ophthalmic epidemiological studies performed in Poland in XXI century, which comprised at least 500 randomly selected subjects. PubMed database and other databases in Poland were surveyed in years 2001–2021. Based on these criteria, three studies have been found: RAC-OST-POL study, POLSENIOR study and EYE DISEASES AMONG OLDER ADULTS IN THE CITY OF ŁÓDŹ project.

Results: All the results of the aforementioned studies have been analyzed and compared. The prevalence of major eye diseases will be presented as well as associations with demographic, social and clinical factors.

Conclusions: The most important strength of this epidemiological study is the impact of its findings on the public health.

Key words: RAC-OST-POL study, POLSENIOR study, EYE DISEASES AMONG OLDER ADULTS IN THE CITY OF ŁÓDŹ project

Najczęstsze złośliwe nowotwory oczu w Polsce w latach 2010-2017

Bożena Romanowska-Dixon¹, Michał S. Nowak^{2,3}, Michał Żurek^{4,5}, Iwona Grabska-Liberek⁶

1. Klinika Okulistyki i Onkologii Okulistycznej UJ Collegium Medicum, Kraków, Polska

2. Klinika Okulistyczna Provisus, Częstochowa, Polska

3. Instytut Optyki i Optometrii, Społeczna Akademia Nauk, Łódź, Polska

4. Departament Analiz i Strategii, Ministerstwo Zdrowia, Warszawa, Polska

5. Szkoła Doktorska, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Warszawa, Polska

6. Klinika Okulistyki Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, Warszawa, Polska

Celem badań było określenie częstości występowania i charakterystyki siatkówczaka i czerniaka gałki ocznej w populacji Polski.

W celu zidentyfikowania wszystkich przypadków siatkówczaka w Polsce w latach 2010–2017 przeprowadzono retrospektywne badanie baz danych Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ) i Krajowego Rejestru Nowotworów (NCR). W celu zidentyfikowania wszystkich przypadków czerniaka gałki ocznej w Polsce w latach 2010–2017 przeprowadzono retrospektywne badanie baz danych zarówno Krajowego Rejestru Nowotworów (NCR), jak i Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ). Podsumowano wyniki badań przedstawione w 2 publikacjach.

Wyniki. W latach 2010–2014 średnia częstość występowania siatkówczaka w analizie kohortowej w Polsce wynosiła 4,89 na 100 000 żywych urodzeń, co odpowiada częstości występowania 1 na 20 561 żywych urodzeń.

Ogólna częstość występowania czerniaka błony naczyniowej oka, powiek i czerniaka spojówki wyniosła odpowiednio 6,67/1 000 000, 0,47/1 000 000 i 0,28/1 000 000 osobolat. Średnia częstość występowania czerniaka gałki ocznej wynosiła 8,76/1 000 000 osobolat; Najniższą zapadalność zaobserwowano w grupie wiekowej 19–29 lat (1,17/1.000.000 osobolat), a najwyższą w grupie powyżej 70. roku życia (22,88/1.000.000 osobolat). Nie było statystycznie istotnych trendów we współczynnikach zapadalności w okresie badania.

The most common malignant eye tumors in Poland in 2010-2017

Bożena Romanowska-Dixon¹, Michał S. Nowak^{2,3}, Michał Żurek^{4,5}, Iwona Grabska-Liberek⁶

1. Klinika Okulistyki i Onkologii Okulistycznej UJ Collegium Medicum, Kraków, Polska

2. Klinika Okulistyczna Provisus, Częstochowa, Polska

3. Instytut Optyki i Optometrii, Społeczna Akademia Nauk, Łódź, Polska

4. Departament Analiz i Strategii, Ministerstwo Zdrowia, Warszawa, Polska

5. Szkoła Doktorska, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Warszawa, Polska

6. Klinika Okulistyki Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, Warszawa, Polska

The aim of the study was to determine the frequency and characteristics of retinoblastoma and melanoma of the eyeball in the Polish population.

In order to identify all cases of retinoblastoma in Poland, a retrospective study of the databases of the National Health Fund (NFZ) and the National Cancer Registry (NCR) was carried out in 2010–2017. In order to identify all cases of eyeball melanoma in Poland, a retrospective study of databases of both the National Cancer Registry (NCR) and the National Health Fund (NFZ) was carried out in 2010–2017.

The research results presented in 2 publications were summarized.

Results. In 2010–2014, the average incidence of retinoblastoma in the cohort analysis in Poland was 4.89 per 100,000 live births, which corresponds to 1 in 20,561 live births.

The overall prevalence of uveal melanoma, eyelid melanoma, and conjunctival melanoma was 6.67 / 1,000,000, 0.47 / 1,000,000 and 0.28 / 1,000,000 person-years, respectively. The mean incidence of ocular melanoma was 8.76 / 1,000,000 person-years; The lowest incidence was observed in the 19–29 age group (1.17 / 1,000,000 person-years), and the highest in the age group over 70 (22.88 / 1,000,000 person-years). There were no statistically significant trends in the incidence rates during the study period.

Key words: ocular tumors, epidemiology Polish population

Guzy spojówki u dzieci

Anna Chmielarz-Czarnocińska, Wojciech Adamski, Aleksandra Musioł, Anna Gotz-Więckowska
Katedra Okulistyki i Klinika Okulistyczna Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

WSTĘP

Guzy spojówki u dzieci niezwykle rzadko są zmianami złośliwymi. Często jednak niepokoją zarówno rodziców, jak i pediatrów co powoduje częste wizyty w referencyjnych ośrodkach okulistycznych lub kwalifikacje do operacji w znieczuleniu ogólnym. Celem badania była analiza częstości występowania guzów złośliwych spojówki wśród pacjentów pediatrycznych z barwnikowymi zmianami spojówek.

MATERIAŁ I METODY

Analizę retrospektywną przeprowadzono na podstawie wyników badań histopatologicznych usuniętych chirurgicznie zmian spojówki. Do badania włączono pacjentów poniżej 18 roku życia operowanych w Klinice Okulistyki i Katedrze Okulistycznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu w okresie od listopada 2013 do listopada 2021 roku.

WYNIKI

W badanym okresie u 108 pacjentów, 52 chłopców (48,1%) i 56 dziewcząt (51,9%) wycięto chirurgicznie guzy spojówki. Średni wiek pacjentów w momencie zabiegu wynosił 10 lat (zakres: 7-17 lat). Wszystkie zmiany były łagodne. Rozpoznanie histopatologiczne obejmowały: guzy łagodne (94 [87%]), fragmenty prawidłowej tkanki z melanozą lub bez (11 [10,2%]) i zmiany zapalne (3 [2,8%]). Wśród guzów łagodnych najczęstszym rozpoznaniem były znamiona melanocytowe (87 [92,6%]). Innymi łagodnymi nowotworami były: znamię dysplastyczne (1 [1,1%]), znamię Spitz (1 [1,1%]), torbiel naskórkowa (1 [1,1%]), tłuszczak (1 [1,1%]), brodawczak (1 [1,1%]) i ziarniniak ropotwórczy (2 [2,1%]). Żadna ze zmian nie była czerniakiem, chłoniakiem ani zmianą uznawaną za stan przednowotworowy.

OMÓWIENIE

Złośliwe guzy spojówki u dzieci są niezwykle rzadkie. Należy to wziąć pod uwagę podejmując decyzję o chirurgicznym usunięciu zmian spojówki u dzieci, gdyż zabieg przeprowadzany w znieczuleniu ogólnym nie jest obojętny dla pacjenta. Ten aspekt należy omówić z rodzicami.

Słowa kluczowe: guzy spojówki, znamiona spojówki, zmiany barwnikowe spojówki, dzieci

Conjunctival tumors in children

Anna Chmielarz-Czarnocińska, Wojciech Adamski, Aleksandra Musioł, Anna Gotz-Więckowska
Katedra Okulistyki i Klinika Okulistyczna Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

INTRODUCTION

Conjunctival nevi in children are extremely rarely malignant. However, they often concern both parents and pediatricians and result in prolonged follow-up or surgery under general anesthesia in tertiary reference medical centers. The aim of the study was to analyze the frequency of malignant conjunctival tumors among pediatric patients with pigmented conjunctival lesions.

MATERIALS AND METHODS

Retrospective analysis was carried out based on histopathological reports of surgically removed conjunctival lesions. We included the patients below 18 years of age operated in the Ophthalmology Department of Poznan University of Medical Sciences between November 2013 and November 2021.

RESULTS

One-hundred-and-eight patients, 52 boys (48,1%) and 56 girls (51,9%), had conjunctival lesions removed in the study period. The mean age of the patients at excision was 10 years (range: 7-17 years). All excised lesions were benign. The histopathological diagnoses included: benign tumours (94 [87%]); a fragment of a normal tissue with or without melanosis (11 [10,2%]) and inflammatory lesions (3 [2,8%]). Among benign tumors the most common was melanocytic naevi (87 [92,6%]). Other benign tumors included: dysplastic naevi (1 [1,1%]), Spitz naevi (1 [1,1%]), epidermoid cyst (1 [1,1%]), lipoma (1 [1,1%]), papilloma (1 [1,1%]) and pyogenic granuloma (2 [2,1%]). The results showed that none of the lesions was a melanoma, lymphoma or a premalignant lesion.

DISCUSSION

Malignant conjunctival tumors in children are extremely rare. This should be considered when deciding on a surgical removal of conjunctival nevi in children as the procedure is performed under general anesthesia which is not indifferent to the patient's general health. This aspect should also be discussed with parents.

Epidemiologia cukrzycy oraz retinopatii cukrzycowej w Polsce w latach 2013-2017

Michał S. Nowak^{1,2}, Milena Kozioł-Rostkowska^{3,4}, Jacek P. Szaflik⁵, Monika Udziela⁵, Iwona Grabska-Liberek⁶

1. *Klinika Okulistyczna Provisus, Częstochowa, Polska*
2. *Instytut Optyki i Optometrii, Społeczna Akademia Nauk, ul. Gdańska 121, 90-519 Łódź, Polska*
3. *Departament Analiz i Strategii, Ministerstwo Zdrowia, Warszawa, Polska*
4. *Szkoła Doktorska, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Warszawa, Polska*
5. *Klinika Okulistyki, Warszawski Uniwersytet Medyczny, SPKSO, Warszawa, Polska*
6. *Klinika Okulistyki Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, Warszawa, Polska*

Cel: Określenie częstości występowania cukrzycy (DM) i retinopatii cukrzycowej (DR) w populacji Polski w latach 2013-2017.

Materiał: W celu zidentyfikowania wszystkich przypadków cukrzycy typu 1 i 2 oraz retinopatii cukrzycowej w Polsce w latach 2013–2017 przeprowadzono retrospektywne badanie baz danych Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ). Podsumowano wyniki badań przedstawione w 2 publikacjach.

Wyniki. W czasie trwania badania ogólna zarejestrowana liczba pacjentów z cukrzycą typu 1 i typu 2 w całej populacji Polski wyniosła 3,070,581. Średnia częstość występowania DR wynosiła 20,01% w populacji z cukrzycą typu 1 i 9,70% w populacji z cukrzycą typu 2. W okresie badania kobiety stanowiły 56,36% wszystkich osób zarejestrowanych z DR i 55,09% wszystkich pacjentów z DM. W Polsce tylko 6,34% pacjentów z DR otrzymało specyficzne leczenie w tym u 82,32% zastosowano fotokoagulację laserową siatkówki, 11,56% poddano PPV, 5,15% otrzymało terapię anti-VEGF a 0,97% zastrzyki steroidowe. Analiza ryzyka regresji Coxa wykazała, że podwyższone ryzyko wystąpienia DR było powiązane z leczeniem DM tylko przez lekarzy POZ, płcią żeńską, współistniejącymi chorobami ogólnoustrojowymi i miejscem zamieszkania w mieście zarówno w DM typu 1, jak i typu 2. Analiza geograficzna wykazała, że czynnikami najbardziej determinującymi występowanie retinopatii cukrzycowej w jednostkach administracyjnych powiatach był poziom dochodów a także liczba konsultacji specjalistycznych diabetologicznych i okulistycznych.

Wnioski: Ogólna zarejestrowana częstotliwość występowania DR w całej populacji Polski wynosi 0,81% populacji.

Epidemiology of diabetes mellitus and diabetic retinopathy in Poland during 2013-2017

Michał S. Nowak^{1,2}, Milena Koziół-Rostkowska^{3,4}, Jacek P. Szaflik⁵, Monika Udziela⁵, Iwona Grabska-Liberek⁶

1. *Klinika Okulistyczna Provisus, Częstochowa, Polska*

2. *Instytut Optyki i Optometrii, Społeczna Akademia Nauk, ul. Gdańska 121, 90-519 Łódź, Polska*

3. *Departament Analiz i Strategii, Ministerstwo Zdrowia, Warszawa, Polska*

4. *Szkoła Doktorska, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Warszawa, Polska*

5. *Klinika Okulistyki, Warszawski Uniwersytet Medyczny, SPKSO, Warszawa, Polska*

6. *Klinika Okulistyki Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, Warszawa, Polska*

Aims: To assess the prevalence of diabetes mellitus (DM) and diabetic retinopathy (DR) in the overall population of Poland from 2013 to 2017.

Methods: Data from all levels of healthcare services at public and private institutions recorded in the National Health Fund (NHF) database were evaluated. International Classification of Diseases codes (ICD-9 and ICD-10) and unique NHF codes were used to identify DR among DM type 1 and type 2 patients.

Results: The overall registered prevalence of DM during study period in the entire population of Poland was 3,070,581. The mean prevalence of DR was 20.01% in the population with type 1 DM and 9.70% in the population with type 2 DM. In the study period, women represented 56.36% of all individuals registered with DR and 55.09% of all DM patients. In Poland, only 6.34% of all DM patients with DR received specific treatment with laser photocoagulation of the retina (82.32%), PPV (11.56%), anti-VEGF or steroid injections (5.15% and 0.97%, respectively). Cox regression hazard analysis showed that the risk of DR was associated with DM treatment only by GPs, female sex, coexisting systemic diseases and urban residence in both type 1 and type 2 DM. The analysis of the SAR model showed that the significant factors for the occurrence of DR in particular counties were a higher level of average income and a higher number of ophthalmologic consultations per 10,000 adults.

Conclusions: The overall registered prevalence of DR in the entire population of Poland was 0.81%.

Key words: Diabetes mellitus, diabetic retinopathy, Cox regression hazard analysis, SAR model